Psychodermatológia v pediatrii a období dospievania

MUDr. Barbara Ivanková, MBA[1], doc. MUDr. Janette Baloghová, PhD.[1, 2]
[1]Klinika dermatovenerológie, Univerzitná nemocnica L. Pasteura, Košice
[2]Klinika dermatovenerológie, LF Univerzity P. J. Šafárika, Košice

Psychodermatológia je rýchlo sa rozvíjajúci obor, zahŕňa poruchy prevládajúce prevažne na pomedzí dermatológie, psychológie a psychiatrie. Svoje špecifiká prináša obdobie detského veku a dospievania, do veľmi úzkej spolupráce vstupuje aj rodič. Uvádza sa, že psychologický stres narúša homeostázu bariéry epidermálnej permeability a môže pôsobiť ako precipitant pre niektoré zápalové poruchy. Deti s ohľadom na svoj vek a emočnú zrelosť môžu zažívať stres v dôsledku zmien v škole, konfliktného rodinného prostredia, životných udalostí, alebo tlaku na splnenie očakávaní. Stresujúce môže byť aj chronické somatické ochorenie, kedy naakumulovaný vnútorný tlak a napätie môžu viesť až sebapoškodzovaniu pokožky a vlasov. Zvýšené povedomie o psychokutánnych poruchách a personalizovaný prístup v medziodborovej spolupráci viacerých špecialistov, vedú k lepším výsledkom, pochopeniu a podpore pacientov s problémami, kde koža a myseľ sú vo vzájomnej komunikácii.

Kľúčové slová: psychodermatológia, detský vek a dospievanie, koža, psychika, stres, psychosomatické aspekty v dermatológii.

Psychodermatology in paediatrics and adolescence

Psychodermatology is a rapidly developing discipline, encompassing disorders predominantly at the interface of dermatology, psychology and psychiatry. The period of childhood and adolescence brings its own specificities; the parent also enters into a very close cooperation. Psychological stress has been reported to disrupt the homeostasis of the epidermal permeability barrier and may act as a precipitant for some inflammatory disorders. Children, given their age and emotional maturity, may experience stress due to changes in school, conflicting family environments, life events, or pressure to meet expectations. Chronic somatic illness can also be stressful, where accumulated internal pressure and tension can lead to self-inflicted damage to skin and hair. Increased awareness of psychocutaneous disorders and a personalized approach in an interdisciplinary collaboration of multiple specialists, leads to better outcomes, understanding and support for patients with problems where skin and mind are in communication with each other.

Key words: psychodermatology, childhood and adolescence, skin, psyche, stress, psychosomatic aspects in dermatology.

Úvod

Psychodermatológia zahŕňa poruchy prevládajúce na pomedzí dermatológie, psychológie, psychiatrie, sociológie, neurovedy a estetiky. Prepojenie týchto disciplín predstavuje komplexnú súhru medzi neuroendokrinným a imunitným systémom. Táto oblasť medicíny nie je nová, je však často opomínaná. Podľa dostupných dát, však 30 – 40 % pacientov, ktorí vyhľadajú liečbu kožných problémov, má základný psychologický, alebo psychosomatický problém,

DECLARATIONS:

Declaration of originality:
The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:
The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:
None.

Funding/Support:
None.

Cit. zkr: **Pediatr. praxi. 2025;26(5):309-314**
https://**doi**.org/**10.36290/ped.2025.062**
Článek přijat redakcí: 26. 1. 2025
Článek přijat k tisku: 10. 2. 2025

MUDr. Barbara Ivanková, MBA
barbara.ivankova@unlp.sk